

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214200095
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6214200095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana, v právnej veci starostlivosti o maloletú J. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov H. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. XXX, XXX XX Z. a T. J. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. č. XXX/X, XXX XX Z., zastúpenej Dr. Czudarom Sándorom, usadeným euroadvokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Mierové námestie 452, 991 28 Vinica, v konaní o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 9P/2/2014-74 z 25. 09. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh matky na zmenu styku s maloletým dieťaťom v celom rozsahu s tým, že o náhrade trov štátu rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V dôvodoch rozhodnutia, vychádzajúc z ustanovenia § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) konštatoval, že nedošlo k žiadnej zmene doterajších pomerov, preto neexistuje dôvod na novú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Akékoľvek obmedzenie styku otca s maloletou by bolo v jej neprospech a mohlo by mať negatívny vplyv na jej duševný a osobnostný vývin; tieto skutočnosti konštatovala znalkyňa v záveroch svojho znaleckého posudku (č. 8/2014 zo dňa 26. 04. 2014), ktoré si v plnom rozsahu osvojil aj súd. Matka dieťaťa sa opakovanými návrhmi v pomerne krátkom čase domáhala obmedzenia práva styku otca s dcérou; jej dôvody, že otec sa s dcérou zvykne zdržiavať aj na adrese starých rodičov maloletého dieťaťa zo strany otca, sú neopodstatnené, pretože rodič je oprávnený umožniť stretávanie sa starých rodičov s dieťaťom, pokiaľ tento styk nie je súdnym rozhodnutím podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine zakázaný alebo obmedzený; nebolo preukázané, že takéto stretávanie je na ujmu dieťaťa. Aj kolízny opatrovník žiadal návrh matky zamietnuť, pretože súčasná úprava styku otca s dieťaťom má progresívny charakter a je v záujme fyzického a psychického vývinu dieťaťa.

Prostredníctvom svojho novozvoleného právneho zástupcu (pôvodne matku zastupovala Mgr. Dana Žlínková, advokátka Advokátskej kancelárie Komenského 5, Veľký Krtíš) matka podala včas odvolanie a žiadala, aby krajský súd prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Podľa nej súd neúplne zistil skutkový stav veci a rozhodol bez toho, aby mal zadovážené dostatočné dôkazy, týkajúce sa danej veci. Podstatou jej podaného návrhu nebol záujem zabrániť styku otca s maloletou, ale zmeniť styk otca s maloletým dieťaťom tak, aby dieťa nebolo nútené u neho prespať. Túto skutočnosť súd nezohľadnil pri svojom rozhodovaní, pričom o tejto obave mal vedomosť. Poukázala na to, že dcéra sa začala zajakávať, častejšie zdržiavať stolicu a močiť; túto situáciu začala

riešiť prostredníctvom rozhovorov u psychológov a detských psychiatrov, ktorí jej doporučili nenútiť dieťa k pobytu u otca počas nočných hodín alebo v prítomnosti jeho družky. Zároveň jej bolo navrhnuté riešiť úpravu styku maloletej s otcom súdnou cestou, pričom zo strany otca je potrebné žiadať citlivejší a empatickejší výchovný postup, kým sa vo svojich postojoch maloletá zmení. K odvolaniu priložila lekárske správy.

Otec maloletej vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Poukázal na závery znaleckého posudku a tiež na úmyselnú manipuláciu matky s dcérou, ktorú vedome používa proti jeho osobe a jeho rodine; preto má obavy o psychické zdravie dieťaťa. Matka sa snaží obmedzovať jeho kontakt s dieťaťom. Psychologičky a psychiatričky mali jednostranné informácie, keď neboli oboznámené so závermi súdnoznaleckých posudkov, čo považoval za diskrimináciu. On súdne rozhodnutia rešpektuje, plní si riadne svoju výživovaciu povinnosť, ako aj stanovený čas, kedy je oprávnený stýkať sa s dieťaťom.

Kolíznym opatrovníkom sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj „O. s. p.“) prejednal odvolanie matky v rozsahu § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V zmysle platnej právnej úpravy - Zákona o rodine - rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1). Ustanovenia § 24, § 25, § 26 Zákona o rodine sa použijú primerane.

Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9P/2/2014. Predmetom konania je návrh matky na zúženie styku otca s maloletým dieťaťom, 7-ročnou J., ktorý upravil v rámci rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде okresný súd v rozsudku č.k. 1C/55/2010-39 z 11. 05. 2010.

Okresný súd Veľký Krtíš rozhodoval celkom v šiestich konaniach o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu - sp. zn. 6P/161/2009, 7P/140/2010, 6P/87/2011, 9P/105/2012 a 9P/166/2013. Svojím rozhodnutím č.k. 9P/105/2012-52 zo dňa 07.09.2012, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoP/85/2012-74 zo dňa 19. 12. 2012, určil, že otec dieťaťa je oprávnený stýkať sa s maloletou J. každý párný týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 16.00 hod., každý druhý sviatok vianočný od 09.00 hod. do nasledujúceho dňa do 16.00 hod., v piatok pred Veľkou nocou od 09.00 hod. do soboty do 16.00 hod. v závislosti od prázdnin v škôlke s tým, že rodičia dieťaťa presný termín vopred dohodnú a otec si dieťa prevezme od matky a odovzdá ho v mieste jej pobytu; matka dieťaťa je povinná dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a vystrojiť. Takto určený styk žiada matka zúžiť, pretože podľa nej J. stále horšie znáša situácie spojené s tým, že musí u otca prespať.

Okresný súd, zamietnuc jej návrh, poukázal na znalecký posudok č. 19/2011, vyhotovený pre potreby konania sp. zn. 7P/140/2010, ktorý vo svojich záveroch dal odpoveď aj na vhodnosť výchovného prostredia u toho - ktorého rodiča; podľa tohto otca dieťaťa má výborné predpoklady pre výchovu svojej dcéry a jeho reálne životné a výchovné postoje sú dokonca primeranejšie a citlivejšie k potrebám dieťaťa.

Vhodnosť výchovného prostredia u otca sa nezmenila ani po troch rokoch - v konaní o zúženie styku (sp. zn. 9P/2/2014) súd tiež nariadil znalecké dokazovanie (T. Y. X/XXXX) na zistenie otázky, či doteraz určený rozsah úpravy styku otca s dieťaťom je pre dieťa výhodným a progresívnym; znalkyňa v posudku č. 8/2014 zo dňa 26. 04. 2014 uviedla, že maloletá J. má intenzívny pozitívny citový vzťah ku obidvom rodičom, akékoľvek obmedzenie styku otca s maloletou by bolo v jej neprospech a mohlo by mať negatívny vplyv na duševný a osobnostný vývin dieťaťa; zo strany matky je dôležité akceptovať potrebu maloletej byť v kontakte s otcom, aby sa styk maloletej s otcom stal prirodzenou súčasťou ich života.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, musí odvolací súd konštatovať, že skutkový stav, zistený okresným súdom, postačuje aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu; odvolací súd nezistil dôvod na zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie, ako to žiadala vo svojom odvolaní matka. Odvolací súd nezistil ani žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku prvého stupňa, pretože súd prvého stupňa venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dôležitých v konaní o prehodnotenie úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, dostatočne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 O. s. p. a postupoval zákonne a správne, keď rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku. Rozhodnutie prvostupňový súd aj adekvátne v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil; s jeho dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p.).

V odvolaní matky proti rozsudku prvostupňového súdu nie sú uvádzané žiadne také skutočnosti a dôkazy, s ktorými by sa už prvostupňový súd nevysporiadal.

Pokiaľ matka namietala závery znaleckého posudku (č. l. 83), v nadväznosti na ktoré žiada rozsudok zrušiť a vrátiť, odvolací súd zhodne s okresným konštatuje, že rovnaké dôvody uvádzala aj na pojednávaniach, kde navrhovala výsluch znalkyne, aby sa vyjadrila k návštevám maloletého dieťaťa u T. G. v I., čo mohlo mať zásadný vplyv na to, v akom rozsahu sa má otec s dieťaťom sýkať. Okresný súd tento návrh na dokazovanie správne zamietol z dôvodu, že o tejto skutočnosti znalkyňa mala vedomosť. Matka opätovne túto skutočnosť vytkla vo svojom odvolaní. Odvolací súd zhodne s okresným konštatuje, že takýto výsluch znalkyne na pojednávaní vzhľadom na závery znaleckého posudku už bol nadbytočný, pretože znalkyňa s touto informáciou pri vyhotovovaní znaleckého posudku pracovala (viď č. l. 45 spisu).

Ani odvolací súd teda nezistil v konaní žiadne skutočnosti, vyžadujúce zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, vedúce k zmene súdneho rozhodnutia prvostupňového súdu, prípadne k jeho zrušeniu a vráteniu na ďalšie konanie.

Rozhodnutie okresného súdu zodpovedá skutkovému stavu vo veci ako aj zákonnej úprave, ktorú prvostupňový súd správne na danú vec aplikoval. Odvolací súd poukazuje na náležite vykonané dokazovanie prvostupňovým súdom, zamerané na opätovné zistenie vzťahu rodičov k maloletému dieťaťu, na stabilitu výchovného prostredia, majetkové a osobné predpoklady rodičov na výchovu maloletého dieťaťa a z neho vyplývajúce správne relevantné závery.

V súvislosti s odvolacími námietkami matky ako aj v súvislosti s vyjadrením otca k odvolaniu matky odvolací súd uvádza, že predchádzajúcim súdnym rozhodnutím upravený styk otca s maloletým dieťaťom rešpektuje záujem dieťaťa a zároveň poskytuje dostatočný priestor na kontakt otca s dcérou tak, aby aj otec mal možnosť participovať na jej výchove ako mužský prvok.

Najvhodnejším riešením úpravy výkonu práv a povinností rodičov, ktorí nežijú spolu, je ich vzájomná dohoda, predstavujúca základný predpoklad zdravej výchovy dieťaťa, ktoré kultivovaným správaním rodičov získava pozitívny vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti, ale tiež zbavuje dieťa rozhodovania o tom, ktorého rodiča uprednostní. Aj s ohľadom na uvedené by rodičia mali byť schopní sa o výkone svojich rodičovských práv a povinností dohodnúť; pokiaľ sa však dohodnúť nevedia, rozhodne o tom súd. V oboch prípadoch, či sa jedná o rodičovskú dohodu alebo súdne rozhodnutie, sa vždy musia chrániť najmä práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa so zreteľom na jeho právne postavenie upravené v ústave, v medzinárodných zmluvách (napr. Dohovor o právach dieťaťa) a ostatných v zákonoch, najmä v Zákone o rodine. Záujem maloletého dieťaťa je vodiacim a dominantným kritériom celého konania starostlivosti o maloletých a pokiaľ rodičia dobrovoľne vzájomnou dohodou dospejú

k zmiernemu vyriešeniu podstatných otázok, týkajúcich sa osobnosti dieťaťa (zverenie do osobnej starostlivosti, výživné, styk s druhým rodičom), je predpoklad, že ide o riešenie, ktoré obom vyhovuje a nebude im poskytovať priestor na konflikty a rozpory a následnú destabilizáciu pomerov dieťaťa.

Zhrnúc uvedené a vyhodnotiac odvolacie dôvody matky odvolací súd môže len konštatovať, že prvostupňový súd svojím rozhodnutím skutkovo ani právne nepochybil vôbec a preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.